

ΟΜΗΡΙΚΗ ΕΠΟΧΗ

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

(I) Να επιλέξετε και να γράψετε τη σωστή απάντηση για κάθε ομάδα από τις ακόλουθες ερωτήσεις

1. Κατά τα ομηρικά χρόνια, η κοινωνική τάξη των δημιουργών ήταν:

- α. οι δούλοι
- β. εκείνοι που η εργασία τους προϋπόθετε κάποια εξειδίκευση και ικανοποιούσε ανάγκες μιας ευρύτερης περιοχής
- γ. οι επικεφαλής των οίκων
- δ. τα μέλη του οίκου που συνδέονταν με συγγενικούς δεσμούς

2. Κατά τα ομηρικά χρόνια η κοινωνική τάξη του πλήθους ήταν:

- α. οι δούλοι
- β. εκείνοι που η εργασία τους προϋπέθετε κάποια εξειδίκευση και ικανοποιούσαν τις ανάγκες μιας ευρύτερης περιοχής
- γ. εκείνοι που διαβιούσαν στο πλαίσιο του οίκου, χωρίς άμεσους συγγενικούς δεσμούς με τους ευγενείς
- δ. τα μέλη του οίκου που συνδέονταν με συγγενικούς δεσμούς

3. Η ελληνική αλφαβητική γραφή προέκυψε από:

- α. την ιερογλυφική γραφή
- β. το φοινικικό αλφάβητο
- γ. τη γραμμική Β' γραφή
- δ. το λατινικό αλφάβητο

4. Οικονομικά εξαρτώμενοι από «οίκους» μιας ευρύτερης περιοχής της ομηρικής εποχής ήταν:

- α. οι άριστοι
- β. το πλήθος
- γ. οι δημιουργοί
- δ. οι δούλοι

5. Στα φυλετικά κράτη που δημιουργήθηκαν στον ελληνικό χώρο όταν τα φύλα απέκτησαν μόνιμες εγκαταστάσεις, ο βασιλιάς:

- α. εκλεγόταν από τη βουλή των γερόντων
- β. εκλεγόταν από την εκκλησία του δήμου
- γ. εκλεγόταν από τη συνέλευση των πολεμιστών
- δ. ήταν κληρονομικός

6. Η βουλή των γερόντων κατά την ομηρική εποχή:

- α. δεν επηρέασε καθόλου την άσκηση της βασιλικής εξουσίας
- β. αντικατέστησε τη βασιλική εξουσία
- γ. περιορίσε σταδιακά τη βασιλική εξουσία
- δ. αποδυναμώθηκε βαθμιαία από τη βασιλική εξουσία

7. Γνωστοί και με το όνομα «εσθλοί» κατά την περίοδο της ομηρικής εποχής ήταν οι:

- α. βασιλείς
- β. άριστοι
- γ. ακτήμονες
- δ. δούλοι

8. Οι πρώτες ελληνικές κοινωνίες κατά τα ομηρικά χρόνια οργανώθηκαν και αποτέλεσαν:

- α. κράτη φυλετικά
- β. πόλεις-κράτη

- γ. αυτοκρατορίες
- δ. δημοκρατίες

9. Η έλλειψη ίσως οργανωμένου στρατού την περίοδο της κρίσης του ομηρικού κόσμου έδωσε τη δυνατότητα στους ευγενείς να αμφισβητήσουν την εξουσία:

- α. των αρίστων
- β. του λαού
- γ. των ιερέων
- δ. του βασιλιά

(II) Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητα της ιστορικής πληροφορίας, γράφοντας τη λέξη «Σωστό» ή «Λάθος» δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:

1. Κύριες πηγές πληροφόρησης για την ομηρική εποχή είναι τα ομηρικά έπη και τα αρχαιολογικά ευρήματα.
2. Ίωνες που μετανάστευσαν στη Μ. Ασία συγκρότησαν το Πανιώνιο, θρησκευτική ένωση με κέντρο το ιερό του Απόλλωνα στο Τριόπιο, ακρωτήριο της Κνίδου.
3. Ελληνικά φύλα που μιλούσαν την αιολική διάλεκτο συγκρότησαν θρησκευτική ένωση, το Πανιώνιο, στο ακρωτήριο της Μυκάλης.
4. Η τέχνη των ομηρικών χρόνων συμβατικά ονομάστηκε «γεωμετρική».
5. Οι Δωριείς, οι οποίοι εγκαταστάθηκαν στις νοτιοδυτικές ακτές της Μ. Ασίας, μετακινήθηκαν ως προσφυγικές ομάδες πιεζόμενες από άλλα φύλα.
6. Ελληνικά φύλα που μιλούσαν την αιολική διάλεκτο μετακινήθηκαν στο βορειοανατολικό Αιγαίο και στα απέναντι παράλια της Μ. Ασίας.
7. Το μοναδικό ελληνικό φύλο που μετανάστευσε στα νησιά του ανατολικού Αιγαίου και στις μικρασιατικές ακτές ήταν οι Ίωνες.
8. Στον πρώτο ελληνικό αποικισμό τα ελληνικά φύλα εξαπλώθηκαν σε όλη τη Μεσόγειο.
9. Οι Δωριείς μετακινήθηκαν ως προσφυγικές ομάδες πιεζόμενες από άλλα φύλα.
10. Το Πανιώνιο ήταν θρησκευτική ένωση της ομηρικής εποχής.
11. Το Πανιώνιο ήταν θρησκευτική ένωση πόλεων με κέντρο τη Μυκάλη.
12. Αιολίς ονομάστηκε η περιοχή του βορειοανατολικού Αιγαίου στην οποία εγκαταστάθηκαν ελληνικά φύλα από τη βορειοανατολική Πελοπόννησο.
13. Στην ομηρική εποχή οι βασιλείς εκλέγονταν από τη βουλή των γερόντων.
14. Κατά την ομηρική εποχή δημιουργήθηκαν τα πρώτα ιερά τα οποία σταδιακά απέκτησαν πανελλήνιο χαρακτήρα.
15. Κατά την ομηρική εποχή διαμορφώθηκαν οι θρησκευτικές αντιλήψεις που συγκρότησαν το ολυμπιακό δωδεκάθεο.
16. Η πιο πρόιμη μορφή της ελληνικής γλώσσας είναι αυτή των ομηρικών επών.
17. Ένα από τα αίτια της κρίσης του ομηρικού κόσμου ήταν η σταδιακή αύξηση του πληθυσμού.
18. Κύρια πηγή πληροφοριών για την ομηρική εποχή, εκτός της αρχαιολογικής έρευνας, είναι τα ομηρικά έπη.
19. Οι δημιουργοί αποτελούσαν περιουσιακό στοιχείο του ομηρικού οίκου.
20. Κατά την ομηρική εποχή, όλες οι παραγωγικές εργασίες συντελούνταν έξω από το πλαίσιο του οίκου.
21. Οι δούλοι κατά την ομηρική εποχή αποτελούσαν περιουσιακό στοιχείο του οίκου.
22. Οι πρώτες ελληνικές κοινωνίες (της ομηρικής εποχής) δεν οργανώθηκαν με φυλετικά κριτήρια.

23.Στις ομηρικές κοινωνίες ο κληρονομικός βασιλιάς δεν είχε δικαστική εξουσία.

24.Κατά την ομηρική περίοδο το συμβούλιο των ευγενών (βουλή των γερόντων) βαθμιαία ενίσχυσε τη βασιλική εξουσία.

25.Κατά την ομηρική εποχή δημιουργήθηκαν τα πρώτα ιερά τα οποία σταδιακά απέκτησαν πανελλήνιο χαρακτήρα.

(III) Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των παρακάτω ιστορικών όρων: βουλή των γερόντων (ομηρικών κοινωνιών), πλήθος (ομηρική εποχή), δημιουργοί, Πανιώνιο, γεωμετρική τέχνη, δούλοι (ομηρικού οίκου), άριστοι ή ευγενείς (ομηρικού οίκου), εκκλησία του δήμου, ραψωδοί, ελληνικός μεσαίωνας ή σκοτεινοί χρόνοι

(IV) Να απαντήσετε στις παρακάτω ερωτήσεις:

1.Σε ποιες περιοχές μετακινήθηκαν και με ποιο τρόπο οργανώθηκαν κατά τον πρώτο ελληνικό αποικισμό οι Έλληνες;

2.Τί ρόλο διαδραμάτισαν οι δημιουργοί στο πλαίσιο λειτουργίας του ομηρικού οίκου;

3.Πώς ήταν οργανωμένος οικονομικά ο «οίκος» την ομηρική εποχή;

(V) Να αντιστοιχίσετε τα στοιχεία της στήλης Α με στοιχεία της στήλης Β. Ένα (1) στοιχείο της στήλης Β περισσεύει:

A	B
1. γραφείς 2. δημιουργοί 3. δούλοι 4. άνακτας 5. πελάτες	α. περιουσιακό στοιχείο του ομηρικού οίκου β. οι νεότεροι κάτοικοι της Ρώμης γ. επικεφαλής της μυκηναϊκής κοινωνίας δ. ζούσαν κοντά στους πατρικούς στη Ρώμη και δέχονταν την προστασία τους ε. εντάσσονταν στην τάξη των ισχυρών της αρχαίας Αιγύπτου στ. η εργασία τους στην ομηρική εποχή προϋπέθετε κάποια ειδικευση

Να αντιστοιχίσετε τα στοιχεία της στήλης Α με στοιχεία της στήλης Β. Ένα (1) στοιχείο της στήλης Β περισσεύει:

A	B
1. λααγέτας 2. άριστοι 3. αισυμνήτες 4. γραμματικοί 5. τιμητές	α. μεγάλης σπουδαιότητας αξίωμα της ρωμαϊκής πολιτείας β. κατέγραφαν και σχολίαζαν κείμενα αρχαίων συγγραφέων γ. επικεφαλής οποιασδήποτε ομάδας στο μυκηναϊκό κράτος δ. ανέλαβαν την καταγραφή των νόμων στις αρχαϊκές κοινωνίες ε. κάτοχοι γης με οικονομική ισχύ στην ομηρική κοινωνία στ. τοπικοί άρχοντες του μυκηναϊκού κράτους

Να αντιστοιχίσετε τις ιστορικές περιόδους της στήλης Α με στοιχεία της στήλης Β. Δύο (2) στοιχεία της στήλης Β περισσεύουν:

A	B
1. Μυκηναϊκός πολιτισμός	α. Κοινή Ελληνική
2. Ομηρική εποχή	β. θολωτοί τάφοι
3. Αρχαϊκή εποχή	γ. Πελοποννησιακός πόλεμος
4. Κλασική εποχή	δ. πρώτος ελληνικός αποικισμός
5. Ελληνιστικοί χρόνοι	ε. ιερογλυφικά
	στ. διάταγμα του Καρακάλλα
	ζ. Περσικοί πόλεμοι

Να αντιστοιχίσετε στοιχεία της στήλης Α με στοιχεία της στήλης Β. Ένα (1) στοιχείο της στήλης Α περισσεύει.

A	B
1. Αιγύπτιοι	α. βωμός του Διός
2. Φοίνικες	β. θησαυρός του Ατρέως
3. Μυκήνες	γ. Δωδεκάδελτος
4. Ιωνία	δ. ταρίχευση των νεκρών
5. Πέργαμος	ε. αλφάβητο
6. Ρωμαίοι	

